

Information campaigns regarding air quality and public health

- To give corrected and complete information about air quality data, the measuring results, and the impacts on human health, measures (and the programme)
 - ...to the media, public, people sensitive to air pollution, youth
- Two phases:
 - Information campaing about air quality and health effects
 - Information campaign using the results from Source apportionment study (SAS) in combination with information on air pollution and its impact on human health, AQI in real time website, how to make changes, etc.

GOALS

First part:

- Improve knowledge about air quality and its impact on human health
- Encourage people to check Air Quality Index in real time on www.zrakubih.ba
- Empower people to improve the air quality by changing their behaviours
- Ensure that the media, government and general public have corrected and complete information about the air quality

Second part:

- Inform the public on the share of air pollution by showing which sector contributes for what percentage to the ambient air pollution (results of source apportionment study)
- Educate people to take simple actions related to traffic/household heating to improve air quality as individual
- Influence policy makers with correct figures and facts to take actions on improving air quality
- Ensure that the media, government and general public have corrected and complete information

FIRST PHASE - implemented activities

- Website design and programming for AQI in real time www.zrakubih.ba
- Creating and maintaining accounts on Facebook, Instagram and Twitter named "Zrak u BiH" regarding air quality
- Press release about IMPAQ project
- Press release about the effects of air pollution on health
 interview with doctor Huseinagic
- Interview with Sarah Barnekow about IMPAQ project
- OOH campaign
- Indoor campaign health centers
- Web display and google display campaign
- Radio sponsorship reporting on air quality in morning news

- Reporting on air quality in morning TV news on national TV
- Colouring book for children
- Prize competition for children
- Exhibition of pictures and paintings in Sarajevo
- Event and press release regarding delivery of new measuring stations within the project
- Design and branding of measuring stations
- Design and production of promotional materials (roll up banner, masks, ...)
- Press release regarding the measuring station in Livno
- Press release regarding the measuring station in Bihac

Credible, clear and educational content on social media regarding air pollution and health impact during the project from August 2020 until today:

https://www.facebook.com/zrakubih https://www.instagram.com/zrakubih https://twitter.com/zrakubih?lang=en

ZNAMO ŠTA DIŠEMO.	
	Klix.ba
	Država: Bosna i Heroegovina
	Doseg: 1.158
	https://www.ktx.bav/jest/bth/svedska-agenctja-p

Akta.ba

05.10.2020

05.10.2020 Mostarski.ba Država: Bosna i Hercegovina Indeks Doseg: 1,158

1/2

proteklu godinu. Razika u

alizacije podataka, te i saradnik u Sektoru

kom meteorološkom i ko bi udovoljio njenim

ija verzija može instalirati aradnje i procesa ca Odjeljenja za zaštitu

za cilj pripremiti BiH za

Država: Bosna i Hercecovina Doseg: 1.158 https://www.akta.ba/vljest/priprema-blh-za-ulazak. 1/1

Priprema BiH za ulazak u EU: SEPA sprovodi projekat protiv zagađenja zraka

a za zaštitu okoliša (SEPA) sprovodi "MPAQ", trogodišnii projekat za borbu protiv zagađenja zraka 05.10.2020

Manager.ba Država: Bosna i Hercegovina

05.10.2020

Švedska agencija pomaže BiH u borbi protiv zagadenog zraka projektom vrijednim 3,8 miliona eura

iakon ovog korga lojektavanja, Doana i Hernegovino de, Nonvelaom institulu za kirativanja zzaka (kili.U) i Švedacom nakososiodam i narioodaam institula (palani) doskara povistine informacja kara sa dalam moda saja izzyrjat kaso si dovojo njesim potebama. Nova faza unaprijedenja asterna at de krajem 2000. i podekom 2021. godine, isko da se aprestiga veriga mode instalinati udo isjenace kranda sizvjeticavanja 2021. godine.

zija <mark>Ravena</mark> je otno unaprijeđena u odnosu na prethodnu, a sodatnim razvojem se se značajno posoljšati postojed Iletavjanja u Soani i Nercegovini. Bosna i Nercegovina ima status sotencijalnos kandidata za Europsku umiu *S*EUI.

Media clipping: 22 articles

Adobe Acrobat Document

Ulažu u nas - 3,8 milijuna eura za bolju kvalitetu zraka

Manager hathliseak info Rill 05 listopada 2020

Prema navodima Svjetske zdravstvene organizacije (SZO), Bosna i Hercegovina je jedna od najzagađenijih europskih zemalja, i među zemljama s najgorom kvalitetom zraka u svijetu.

Kako bi pripremīli BiH za ulazak u EU Švedska agencija za zaštitu okoliša (SEPA) sprovodi "IMPAQ", trogodišnji projekat za borbu protiv zagađenja zraka vrijedan 3,8 milijuna eura. Prije nego što ispuni uvjete za ulazak u EU, Bosna i Hercegovina treba poboljšati kvalitetu zraka i

S ciliem da, kako je navedeno, pomogne Bosni i Hercegovini, u borbi protiv zagađenja zraka te u skladu sa EU standardima poboliša sistema prociene i upravljanja kvalitetom zraka. Švedska agencija za zaštitu okoliša (SEPA), uz finansijsku podršku

1/1

ILU) uz orološk

italog.

ikcije zi

ambasade Švedske, od 2019. godine provodi trogodišnji projeka "Poboljšanje <mark>kvaliteta zraka i upravljanja kvalitetom zraka</mark> u Bos **Cafe.ba** Hercegovini - IMPAQ".

05.10.2020 wini je ovije general Država: Bosna i Hercegovina ponedjeljak

nera Švedsa Doseg: 1.158

e operacije i SEPA sprovodi projekat za borbu protiv zagađenja zraka u BiH vrijedan 3,8 miliona eura huhu za Istraż

05.10.2020

bolišati kvalitet zraka i upravilanje kvalitetom

J. Studija SZO pokazuje da se, zbog lošeg

novníka bilježi 7,2 slučaja prijevremne smrti

I standardima poboliša sistema prociene I uz finansijsku podršku ambasade Švedske, od

ivilania kvalitetom zraka u Bosni i Hercegovini

Profitirai ha

a za mjereni)

lu je ta da se

a Evropskol

enu, razvilan

Hercegovina le ledna od nalzagađenijih

rilevremne smrti. U drugim zemilama, na

kako se sis Prije nego sto ispuni uslove za ulazak u EU, Bosna i Hercegovina treba poboljšati kvalitet zraka i upravljanje kvalitetom 2020. I poči zaka. Prema navodima Svjetske zdravstvene organizacije (SZO), Bosna i Hercegovina je jedna od najzagađenijih jodine. evropskih zemalja, i među zemljama sa najgorom kvalitelom zraka u svijetu.

tnim razvoja Studija SZO pokazuje da se, zbog jošeg kvaliteta zraka, na 100.000 stanovnika zemlja suočava sa 79,8 slučajeva na status pr prijevremne smrti. U drugim zemljama, na primjer u Švedskoj, stopa smrtnosti je mnogo niza, gdje se na 100.000 a Evropskoj stanovnika bilježi 7,2 slučaja prijevremne smrti. dis, nabelnic S olijem da pomogne BiH u boni protiv zagađenja zraka te u skladu sa EU standardima poboljila sistema prodjene i upravljanja kvalitetom zraka, Švedesta agencija za zastbu osobila (SEPA), uz francijatu podršku ambasade Švedske, od 2019. godine provod trogodniji projesta Proboljanja kvaliteta zraka i uppavijanja vzalitetom zraka u šoni i Herodogovili.

Ove godine, kao dio IMPAQ projekta, u BiH je instalirana beta verzija najnovlje generacije sistema za upravljanje (Išanie kvalit podacima i izvještavanje o kvaliteti zraka Evropske agencije za životnu sredinu (EEA), Raven. Sistem je razvio Norveški Institut za istrazivanje zraka (NILU) uz pomoć IMPAG-ovog projektnog partnera Švedskog meteorološkog i hidrološk Instituta (SMHI). Sistem uključuje, između ostalog, centralnu bazu podataka za mjerenje kvaliteta zraka i funkcije za paciteta za a

izvieštavanie podataka Evropskoj agenciji za životnu sredinu (EEA). *Do krala sentembra RiiH le koristeći novu verziju Ravena, za Evropsku apenciju za životnu sredinu (EEA) pripremija godišnji izvjestiaj za protektu godinu. Razlika u odnosu na dosadašnju veziju je ka da se može konstiti i ka obaza podataka, a unapnječene su utzuslizacije podataka, ie otakšane neke druge operacije koje se konše prilikom upravljanja podacima", izplav je Elisi Omerčiv, visi strubi sraznika ik sektoru životne serdice Federancijo intorneteoroškog

Nakon ovog kruga izvještavanja, BiH će Norveškom institutu za istraživanje zraka (NILU) i Švedskom meteo hidrološkom institutu (SMHI) dostaviti povratne informacije kako se sistem može dalje razvijati kako bi udovolijo njenim potrebama. Nova faza unaprjeđenja sistema bit će krajem 2020. i početkom 2021. godine, tako da se naprednija verzija može instalirati upči siledeće runde izvieštavanja 2021. godine.

"Nova verzija <mark>Ravena</mark> je bitno unaprijedena u odnosu na prethodnu, a dodatnim razvojem de se značajno pobolijšati posednje i sistem tzvještavanja u Bosri i Herosgovini", kazala je Ranka Radić, načenica Odjeljenja za zastitu životni sedine. Republickog histometeoriotiškog zavosta.

S ukupnim budžetom od 3,8 miliona eura, projekat IMPAQ, koji finansira Ambasada Švedske, ima za cili pripremiti Bosnu

a zraka 1/2

ntima noboliča sistema

Ekološka održivost uslov za evropske integracije @ Cafe.ba

FOTO: Pexels from Pixabay

Naime, orá podoječaju na nedavní govor Ursule fira der Lajen u Brisela, u kojem je štakla da če EU pomočí ekonomskom opomsku zapadnog Bakara, a da če u sklupu tog paketa bili i ekološki projekti.

U Odboru ističu da bi Zelena agenda u zemljama regiona trebalo da bude uslov za distribuisanje pomoći, odnomo da bi jeda od osnovnih kriterijums za dobijanje pomoći trebalo da budu ekol se do kraja decenije smarji nivo stakkničkih gasova za 40 odsto.

"Odber pozisa region da u okviru Zelene agende za zapadni Balkan usvoji adekvatni regulatemi okvir, poboljša prikograničnu saradnju, tjelenja za izovatbore tehnologia, pokrene iskalnu prokoednja i potrotnju emergjie, održivi urbani transport, jumo-prisatop particostori i brzi internet, "nagladi su ost."

Alema Kulemović-Delić iz Švedske agencije za zaština životne sredine kaže da je jedna od okoloških mjera koje su vezane za

*U BiH je instalinan betu verija najmvije generacije sistema za upravljanje podacima i ivojektavanje o kvaliteti zraka Eveopske agencije za životna sredina <mark>Raven.</mark> Sistem je nazvio Norveški institat za istraživanje zraka i uključuje, izmeđ

03.12.2020 Direktno.ba četvrtak, 14:29 Država: Bosna i Hercegovin

Dr. Huseinagić: Bezbjednog nivoa aerozagađenja nema, efekti na zdravlje ljudi su veoma opasni

Aira koji prikuplja podatike sa 10.000 mjemih stanica širom svijeta. Silčna ataucija je u ostalim bih, gradovima: Zenici, Tuzil i Banjoj Luci, gdje sa nastupanjem grijne sezone nagio raste razina polutanata u zraku.

Prema rezultatima ankele koja je nedavno provedena u okviru projekta "MPAQ – Poboljšanje kvaliteta zraka i upravljanja kvalitetom zraka u Bosni i Hercegovini" 75,7% građana misil da zagađen zrak ostavlja negativne posljedice na njihov život i zdravlje, dok 70% njih zbog zagađenja manje boravi na otvorenom.

No, da il nas boravak u zatvorenom prostoru 801 od zagađenja, koje posljedice po zdravlje zagađen zrak ostavlja, koje su najugočenije sategorje stanovništva te kako se zaštiti razgovarali smo sa dr. Sevačic Posljovnenovine..ba zdravlje i suprumor franze Zenica.

Države Bosna il

Najizraženija osjetijivost dišnog i kardiovaskularnog sistema

Treba Imati u idiu da nena bezijednog nivoa aerozagađenja i da sa povećanjem nje, Doseg 1 156 kaze Huselnajdi listike kako zagađenje znaka dovodi do nastanta niza oboljenja koja odoljenja najdedos su povezana za dibini distemom, ali ni drugi organisti sistemi nisu ojjetljivodi kardovašakalamog saleina.

Allette, qui tato desco uno sostero di si giuni processi trodonosi provisconi.

Il si prima di si processi di si prima di si processi di si procesi di si processi di si processi di si processi di si pr

Huselnagić podejeća da, iako su efekti zagađenja zraka na zdravije ljudi veoma značaj Osnovni problem jesle utvrstil kvaristativnu povezanost izaganija i efekata, a stugi prot faktora, kao što su npr. pušenje ili nasljedni faktori. Ipak, istraztivanja se rade i u našoj : "Studija uticaja aerozagađenja na zdravlje ljudi u Zenici, koju je 2018. uradio institut zz pokazalia je da se sa efektima aerozagađenja (visoke koncentracije PM2,5 čestica) mo 20,8% smrti od karcinoma pluća, 38% svih smrti usted ishemičnih oboljenja srca, kao i

Media clipping: 15 articles

Adobe Acrobat Document

Poslovnenovine.ba Država: Bosna I

"Treba imati u vidu da nema bezbjednog nivoa aerozagađenja i da sa povećanjem njegovog nivoa raste i rizik oholjievanja" kuže Huseinagić i ističe kako zagađenje zraka dovodi do ne Poslovnenovine.ba do smrtnih tshoda. Ta oboljenja najčebće su povezana zo džinim sistemom potredeni, gele je napiruženja osjetljivost kardiovaskularnog sistema.

"Nalne, ne toko davno imo imatrali da su glavni problemi izlođenosti po
hodina i potredeni.

03.12.2020 detvrtak

1/6

Indeks

Akta.ba Država: Bosna i Hercegovina Doseg: 1.158

03.12.2020

2/6

4/6

n Aktaba M Dowg, 1,155

ema, efekti na ljude opasni

Zenica, polosoki je da se sa efektion aerazogađenje (vinde koncentracije 1942,5 česica) može povezati 17,6% ode samju 2,2004, 20,0%, samje od karekona plata, 29%, samje od karekona plata

r. Huseinagić: Bezbjednog nivoa aerozagađenja

oljednjih danu Sanjevo se nalazi pri vihu nesinne liste najmandenijih gradova u svijetu, prema mjerenjima bicarskog IQ na koji prikupija podaske sa 10,000 mjernih stanica širom svjeta. Sikm stanzija je u ostalim bit, gradovima: Zenici, Turli i njoj Luci, gdje sa matapanjem gripo sezone naglo raste mežna polataratu u zraka. rm rezulatim ankete koja je redavno provedem u okviru projektu "MPAQ. - Poboljšanje kvaliteta znika i upravljan sibetom znika u Bone i Hercegovici 75,7% gadana misi da angaton znik ostavlja negativne posljedice na rjehov život moje, dok 70% pli zbog zagodenja maje boravi na okonesem.

U najvećem risku od adravitenih problemu povennih sa zagađerjem znika su osobe sa određenim hrositnim plakim belastim, kao ito su astru, hrosični brednik, brenična opravlativa plaku belast, dojenkal i rimi djeta, osobe sa kandrovankamem bolastim, osobe kaje po pek ilu suldome pasivarenpulstrja, osobe lajem su nadnoj osobim sishbes

Dnevni list Država: Bosna i Hercegovina Doseg:

03.12.2020

1/3

Stranica: 19

04.12.2020

Dr. Senad Huseinagić, direktor Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica

SIGURNOG NIVOA AEROZAGAĐENJA NEMA. EFEKTI NA ZDRAVLJE LJUDI SU VEOMA OPASNI

Dr. Huseinagić: Bezbjednog nivoa aerozagađenja nema, efekti na zdravlje ljudi su veoma opasni

Poślędnjih dam Sarajewo se rakat jet vrhu neslavne liste najmąndenjih gradova u vojeta, prema njerenjima Svicanskog IQ. Aža koji prilogija podalak sa 10.000 rajemb starica tikomo-njeta. Sičina situacja je u ostalim bi, gradovima: Zenić, Tudeli librijoj Luci, glej sa nastapanjemnjejnje scence naglo nate maža podamna u zniku.

Perm realmin arizen koji je reducto provoden u obvis projeku. MEMO2. Pobolj koji kvolinist zerkal njevilogis k volinista zaka i Rosel Hercepedri 75.7% godan milo zapoda rak ososja nagutar podjesta njeho žede i davida. de 70.0% do žene podjest je regilo zame konista na ososja nagutar podjesta njeho žede i davida. de 70.0% do žene podjest je regilo zamenom odo godan i na ososja koje na njeho žede i davida u čene koje se izaka njeho je koje stavovišno si da čene politik nagovani svo u dr. Semdom likosnojični, drukovom kotika na druje i sigume hore Zena.

stativi-mastas. "Ponelna ugreženost nevorodenčask, pa i može djece, je u tome što se njihova pluča još rezvijaju nakon redonja i izložnost vanjskim letetom ogradnu može imati loše ponjedece po njihovo zdrovije", najslavu.

Online advertising in news portals

https://zrakubih.ba

One-month campaign (December 2020), billboards, 11 locations (Sarajevo, Banja Luka, Tuzla, Zenica)

One-month campaign, posters and leaflets in 30 locations, in health centers (Sarajevo, Banja Luka, Tuzla, Zenica)

Kvalitet zraka može imati značajan utjecaj na vaše zdravlje.

Zagađen zrak uzrokuje bolesti opasne po život.

Najčešće zagađujuće materije u zraku koje utječu na ljudsko zdravlje su: lebdeće čestice (PM10 i PM2,5), azotni dloksid (NO2), ugljen-monoksid (CO), prizemni ozon (O3) i sumpor-dloksid (SO2), izloženost

Mozak/nervni sistem

Utjecaj na centralni nervni sistem

Glavobolja i anksioznost

(CO, SO2)

Moždani udar

Srce/krv

Bolesti srca

(PM, O3, SO2) Srčani udar

Visok krvni pritisak

Endokrini sistem

Dijabetes

Reproduktivni sistem/razvoj fetusa

Prijevremeni porod

Bebe s malom porođajnom težinom

Oštećen tjelesni razvoj

Respiratorne upale i infekcije (PM. O3. NO2. SO2)

Smanjena funkcija pluća

(PM, O3, SO2) Rak pluća

(PM, BaP)

Hronična opstruktivna plućna bolest

Poteškoće u učenju

Smanjena funkcija mozga

Astma i respiratorne infekcije

Napadi astme i bronhitis

kod astmatične djece

Rak u djetinjstvu (PM, BaP)

Smanjena funkcija pluća

Kako možete smanjiti izloženost zagađenom zraku?

Informirajte se o kvalitetu zraka na www.zrakubih.ba ili putem medija i pratite preporuke, Kada su nivoi

Reporting on air quality in morning news during the project

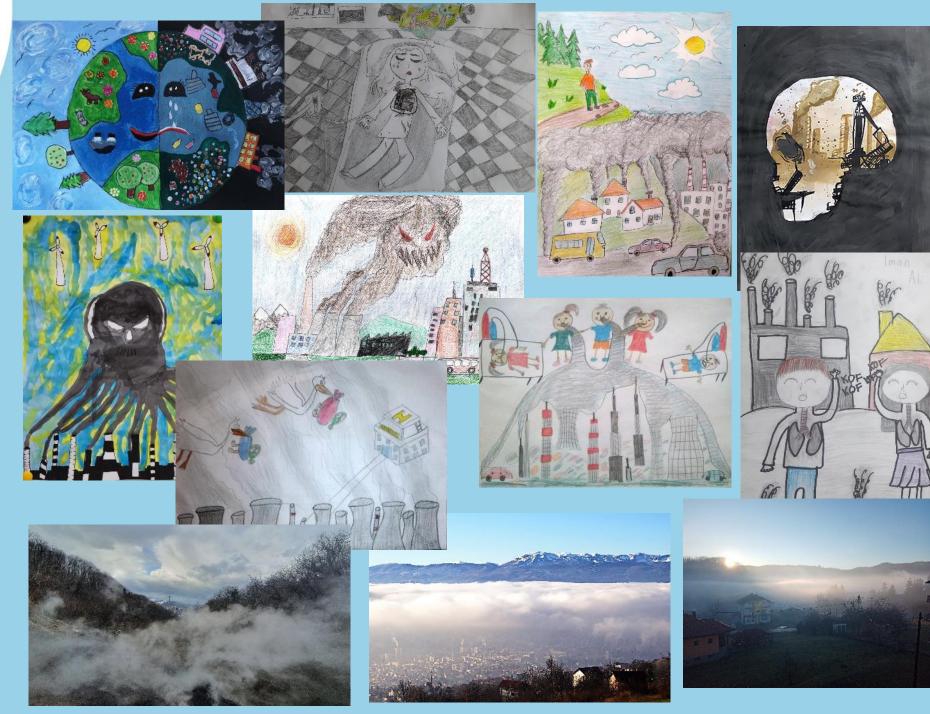

More than 330 paintings and pictures

The winners and prizes

A seven-day exhibition in the famous square in Sarajevo

Event in April 2020

Event in December 2021

Nabavku mjerne stanice finansirala je Švedska kroz IMPAQ projekat kojeg u BiH realizuje Švedska agencija za zaštitu okoliša (SEPA).

Educational poster in front of the measuring station, near the kindergarten

SECOND PHASE - GOALS

- Inform the public on the share of air pollution by showing which sector contributes for what percentage to the ambient air pollution (results of source apportionment study)
- Educate people to take simple actions related to traffic/household heating to improve air quality as individual
- Influence policy makers with correct figures and facts to take actions on improving air quality
- Ensure that the media, government and general public have corrected and complete information about the IMPAQ project (results of source apportionment study with connection to health)

SECOND PHASE - implemented and planned activities

- Press release regarding the new WHO recommendations October 2021
- Press release about preliminary SAS results for Sarajevo – October 2021
- Social media communication: FB, IG, TW
- Reporting on air quality in the morning TV news as a part of TV weather forecast
- An outdoor media campaign using billboards in several cities (Sarajevo, Zenica, Tuzla, Banja Luka) – 10. November 2021 – 4. january 2022
- Design of Quality Assurance and Control Manual (QA / QC) + news/post for website/social media about this manual and its purpose – November 2021
- Design of educational poster

- Website update with Interactive infographic existing graphical overview of causal and likely causal health effects of air pollution – November 2021
- Leaflet distribution in health centres (waiting rooms at gynaecological departments) - air quality and its impact on human health – December 2021
- Press release about SAS results for all cities November 2021
- Press event Measuring stations in RS; new Swedish Head of Development Cooperation visiting relevant ministers and Hydro-met RS – 2. December 2021
- **Short videos** street survey on subject of air pollution February 2022

Novi izazov za BiH: Da li možemo slijediti preporuke Svjetske zdravstvene organizacije za smanjenje aerozagađenja

Novi izazov za BiH: Da li možemo slijediti

Novi izazov za BiH:Možemo li smanjiti aerozagađenost?

FENA BIZNIS | Čet. 21.10.2021. 13:00

Novi izazov za BiH: Da li možemo slijediti preporuke WHO

Bosna i Hercegovina, koja je već odavno među zemljama sa najnižom kvalitetom zraka u svijetu, susreće se sa novim izazovom. Naime, krajem septembra Svjetska zdravstvena organizacija (SZO) pred sve zemlje članice, njih ukupno 124, postavila je cilj da radikalno smanje emisiju zagađujućih materija. Navodeći kako postoje čvrsti naučni dokazi da je izloženost zagađenju zraka "jedna od najvećih prijetnji ljudskom zdravlju" te da godišnje uzrokuje oko sedam miliona prijevremenih smrti, SZO je ažurirala svoje globalne smjernice o kvaliteti zraka, preporučujući da se koncentracije lebdećih čestica minimalno svedu na pola dosadašnjih vrijednosti.

Najveću prijetnju na zdravlje ljudi prepoznali su u sitnim česticama promjera 2,5 mikrometara - PM2.5, koje su dovoljno male da prolaze iz pluća u krvotok, potencijalno oštećujući druge organe te ugrožavajući kardiovaskulamu i respiratomu

Na osnovu novih dokaza utjecaja na zdravlje, sada se državama preporučuje da ograniče sitne čestice PM2.5 na pet mikrograma po kubičnom metru zraka tokom godine (5 µg/m3), dok su posljednje smjernice iz 2005. godine sugerisale da se godišnje razine PM2.5 drže ispod deset mikrograma po kubnom metru zraka (10 μg/m3).

Bosna i Hercegovina, koja dozvoljava godišnju razinu PM 2.5 čak do 25 mikrograma po kubičnom metru zraka tokom godine (25 µg/m3), što je ujedno i standard zemalja EU, do danas nije uspjela primjeniti ni preporuke iz 2005. godine te je upitno da li može slijediti nove, rigoroznije smjernice. Također, nešto "komotnije" više granične vrijednosti koje postavlja Evropska agencija za životnu sredinu (EEA), razlog su što i većina evropskih zemalja, iako ima čišći zrak od BiH, još uvijek ne uspijeva slijediti preporuke Svjetske zdravstvene organizacije (SZO), ali posljednja revizija defitivno će pokrenuti broina pitania i u EEA.

"Svjetska zdravstvena organizacija ne postavlja nacionalne standarde, već upućuje preporuke vladama svih zemalja u skladu sa realnim procjenama štetnog uticaja na zdravlje. I ranije je sugerisala niže vrijednosti od onih koje su propisane u EU, a koje tehnički gotovo ne može niti jedna zemlja ispuniti. Ipak, vjerujem da će se u dogledno vrijeme malo korigovati te razine, u skladu sa onim što je u praksi izvodljivo, odnosno da će se naći način da se pomiri ono što zahtjeva očuvanje zdravlja i ono što je moguće u praksi", mišljenja je Enis Omerčić, iz Sektora za kvalitet zraka, FHM ZBiH.

Uticaj na zdravlje

lako se s poteškoćama primjene preporuka Svjetske zdravstvene organizacije susreću mnogo naprednije zemlje, izazov za BiH je tim veći jer smo jedna od najzagađenijih zemalja Evrope i svijeta, koja se zbog lošeg kvaliteta zraka suočava sa visokim procentom slučajeva prijevremene smrti te velikim zdravstvenim problemima.

Media clipping: 7 articles

Uticaj na zdravlje

Adobe Acrobat Document

Saopćenje

Preuzmite izvornu fotografiju

Novi izazov za BiH: Da li možemo slijediti preporuke Svjetske zdravstvene organizacije za smanjenje aerozagađenja

Ažurirane globalne smjernice o kvaliteti zraka

Bosna i Hercegovina, koja je već odavno među zemljama sa najnižom kvalitetom zraka u svijetu, susreće se sa novim izazovom. Naime, krajem septembra Svjetska zdravstvena organizacija (SZO) pred sve zemlje članice, njih ukupno 124, postavila je cilj da radikalno smanje emisiju zagađujućih materija. Navodeći kako postoje čvrsti naučni dokazi da je izloženost zagađenju zraka "jedna od najvećih prijetnij ljudskom zdravlju" te da godišnje

ultati ostvareni su uspostavljanjem novog sistema izvještavanja oških zavoda iz oba entiteta o kvaliteti zraka, a veliki napredak ostvaren nove prakse prikupljanja podataka o kvaliteti zraka te u uspostavljanju anih načina rada s inspekcijskim organima zaštite životne sredine". dreas Lindström iz SEPA-e.

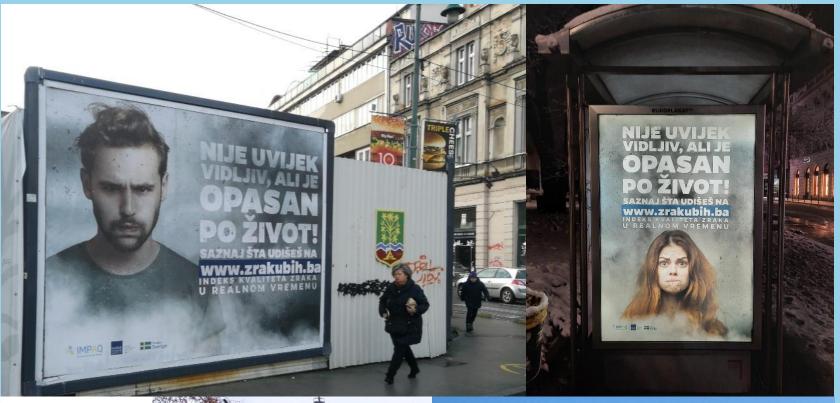
An outdoor media campaign using billboards in several cities (Sarajevo, Zenica, Tuzla, Banja Luka) – 10. November 2021 – 4. january 2022 Since we still don't have final SAS results, we decided to continue with raising awareness about air pollution and its impact on human health, also promoting website with AQI in real-time.

Copy: "It is not always visible, but it is life-threatening! Find out what you breathe on zrakubih.ba. Air Quality Index in real-time"

Mapiranje zagađivača

Švedska agencija za zaštitu okoline (SEPA) objavila je prvi dio opsežnog trodijelnog istraživanja zagađivača zraka, kojim će se procijeniti koje su zagadujuće materije prisutne u zraku, odakle dolaze i gdje se šire.

Istraživanje se realizira u okviru trogodišnjeg projekta IM-PAQ, koji se bavi različitim aspektima zagađenja zraka u Bosni i Hercegovini.

Švedska agencija za zaštitu okoline (SEPA) objavila je prvi dio opsežnog trodjelnog istraživanja zagađivača zraka, kojim će se procijeniti koje su zagađujuće materije prisutne u zraku, odakle dolaze i gdje se šire. Istraživanje se realizira u okviru trogodišnjeg projekta IMPAQ, koji se bavi različitim aspektima zagađenja zraka u Bosni i Hercegovini. Studija je rađena u saradnji sa Švedskim institutom za meteorologiju i hidrologiju (SMHI), hidrometeorološkim zavodima Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine, te Zavodom za javno zdravstvo iz Beograda.

Rezultati prve studije raspodjele izvora zagađenja za Sarajevo, Zenicu, Tuzlu, Banju Luku, Brod i Bijeljinu

Prva studija, tzv. studija raspodjele izvora zagađenja, gdje se lebdeće čestice u zraku prikupljaju, a zatim pažljivom kemijskom analizom i naknadnim kompjuterskim modeliranjem pripisuju specifičnim izvorima emisija, sprovedena je za šest gradova u BiH tokom zime 2020.-2021., i to za Saraievo, Zenicu, Tuzlu, Banju Luku, Brod i Bijeljinu. Rezultati potvrđuju nekoliko važnih, ranije izniietih pretpostavki, kao recimo da saepriievanie biomase (saepriievanie dryeta i peleta, tipično za grijanje domaćinstava) predstavlja visok udio u ukupnom zagađenju, dok neka nova saznanja zahtijevaju dalja ispitivanja.

U šest gradova gdie su rađena mierenia, udio zagađenia porijeklom iz biomase kreće se između 20-35%. Zanimliiv je podatak da su ovi udjeli viši u manijim gradovima, kao što su Tuzla i Bijelijna. To naravno može biti zbog većeg prisustva industrije, saobraćaja i sagorijevanja uglja u većim gradovima te ovi izvori više utiču na udio u emisijama na takvim lokacijama. Međutim, i dalje se ističe ranije iznesena pretpostavka da sektor domaćinstva, generalno doprinosi visokom udjelu zagađenju zraka u zemlji. U Brodu i Zenici, studija ipak nije uspjela razdvojiti udio sagorijevanja biomase i sagorijevanja uglja. Zajednički udio ova dva izvora u Brodu i Zenici iznosi 45-55%, što je uprkos nemogućnosti proračuna pojedinačnih udjela, još uvijek veliki dio u ukupnom zagađenju U Sarajevu i Banjoj Luci udio sagorijevanja uglja i mrkog uglja u zagađenju zraka je između 15-

RASPODJELA IZVORA

ZAGAĐENJA U TUZL

Besplatni mali oglasi

Restoran Škica traži dva konobara ili

Poklanja se mužjak lovačkog psa

Izdaje se stan u Splitskoj ulici

Iznajmljuje se dvosoban stan na Bijelom

Dajem instrukcije iz kemije

Švedska sprovodi mapiranje zagađivača u Bosni i Hercegovini, objavljeni prvi rezultati

MOBISHOP

072nfö

VIJESTI → CRNA HRONIKA SPORT → KULTURA → ZABAVA → OGLASI I KONKURSI PROMO

DR. ASKA BORIĆA 35 +387 32 979 153 WWW.MOBISHOP.BA KUPOVINA NA 24 RATE! SERVIS MOBITELA MOBITELI VEĆ OD 139 KM

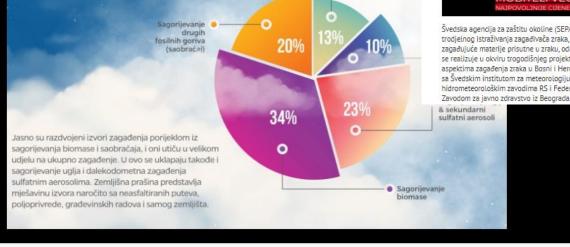
Švedska agencija za zaštitu okoline (SEPA) objavila je prvi dio opsežnog trodjelnog istraživanja zagađivača zraka, kojim će se procijeniti koje su zagađujuće materije prisutne u zraku, odakle dolaze i gdje se šire. Istraživanje se realizuje u okviru trogodišnjeg projekta IMPAQ, koji se bavi različitim aspektima zagađenja zraka u Bosni i Hercegovini. Studija je rađena u saradnji sa Švedskim institutom za meteorologiju i hidrologiju (SMHI), hidrometeorološkim zavodima RS i Federacije Bosne i Hercegovine, te

CO Monad

NOVE OBJAVE

DOM ZDRAVLJA ZENICA: Obavijest o

Media clipping: 40 articles

Adobe Acrobat Document

Švedska sprovodi mapiranje zagađivača u Bosni i Hercegovini

Objavljeno: 22.11.2021, 13:25 Uredeno: 22.11.2021, 13:25

Preminuo muškarac koji je povrijeđen pronađen na ulici u Tuzli

Zemlii prašini

crna hronika Tuzia BiH

Continuous communication about:

- sources of air pollution,
- impact on health
- air quality in real time on the website.
- SAS results
- simple actions related to household heating and wood to improve air quality as individuals, etc.

Hercegovini je veoma loš, naročito zimi. 💨 🖰 Spaljivanje drveta, uglja i otpada te saobraćaj, neki su od najvećih izvora emisija u glavnom gradu BiH. 💮 😾 Upravo ovo pokazuju preliminami rezultati studije o

Saznaj više na linku: https://zrakubih.ba/.../u-toku-je-mapiranje-

Zrak u BiH 2. studenoga u 12:00 · 😵

JESTE LI ZNALI? 🥴

Prema sveobuhvatnom novom globalnom pregledu, zagađenje zraka može oštetiti svaki organ i gotovo svaku ćeliju u ljudskom tijelu. 😱 Sveobuhvatna analiza otkriva oštećenia od glave do pete, uključujući demenciju, bolesti srca i pluća, probleme s plodnošću i smanjenu inteligenciju. Sistemsko oštećenje posljedica je onečišćujućih tvari koje uzrokuju upalu koja zatim preplavljuje tijelo i ultrafinih čestica koje se pronose kroz krvotok po cijelom tijelu. 😷

KAKO SMANJITI EMISIJE LEBDEĆIH ČESTICA **UZROKOVANE SAGORIJEVANJEM OGRJEVNOG DRVETA, ČAK DO 50 POSTO?**

U svoje kamine i peći ložite isključivo suho drvo. Nipošto smeće i plastiku!

- Drvo treba biti relativno suho udio vlage 15 20%
- Iscijepana drva držati van doma i natkrivena, šest mjeseci do godinu dana
- Nakon što ih unesete u dom, pričekajte barem pola dana prije nego ih upotrijebite
- Ne dozvolite da se drvo previše osuši drvo s udjelom vlage ispod 10% prebrzo gori i može stvarati visoke emisije čestica

Pravilno zapalite vatru

- Složite drva s razmacima između radi strujanja zraka
- Stavite potpalu ispod gornjeg sloja drva, zapalite vatru upaljačem i ostavite malo vrata otvorena dok se vatra rasplamsa

Ubacujte drva u pravo vrijeme

- Kada drva izgore i stvori se žar, tada ubacite dva-tri drveta, s razmacima između njih
- Ostavite dovod zraka dok se vatra ne uspostavi. pa ga zatim malo smaniite

Koristite potpalu za vatru

Kako biste što brže zapalili vatru i smanjili količinu zagađujućih čestica, koristite potpalu za vatru kao što je potpala na bazi drveta sa voskom i parafinom ili sitno isjeckano suho drvo.

Osigurajte adekvatan dovod zraka u različitim fazama izgaranja

- Vatri je potrebno najviše zraka tokom paljenja do prvog plamena
- Kasnije kada se plamen uspostavi, zrak treba ograničiti
- Uz pravi dovod zraka, vatra gori jasnim žutim plamenom

Provierite vatru i dim

Tiniaiuća vatra, zamagljeno staklo od peći, i žut, crn ili siv dim iz dimnjaka, znakovi su da vaša peć ne radi kako treba i može stvarati visoke emisije. Slijedite upute za korištenje peći i razmislite je li potrebno servisiranje ili čišćenje peći

Website for air quality measurements and information available in BiH.

Increased spread of information regarding AQ on social media

Public aware of new measuring stations in BiH and can access their data

Increased engagement by local health officials with informing the public about the health risks of air pollution.

Information regarding air quality available to the public.

Information about high air quality levels at TV weather forecast and radio.

SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY